

Pierwsze z pism wchodzących w skład omawianego tomu: *Povzbudenie mladým, aby využivali hodnoty svetskej literatúry* obejmuje strony 25-43. Listy św. Bazylego w liczbie 192, pochodzące z lat 357-374, a więc z czasu przed przyjęciem godności biskupiej, zostały zebrane i uszeregowane według klucza chronologicznego, i obejmują strony 45-283. Jak w części wprowadzającej na stronach 5-16 Cyryl Šestak zaznajomił czytelnika z żywotem św. Bazylego i zaprezentował bibliograficznie jego pisarski dorobek (ss. 17-23), tak w końcowej części tomu czytelnik znajdzie skorowidze: adresatów, z którymi Bazylego korespondował, imion własnych i nazw geograficznych (s. 285-290) oraz skowidz rzeczowy do tłumaczonych *Listów* (s. 291-292).

Szczęśliwie rozpoczęte dzieło uprzystępniania szerszemu kręgowi słowackich czytelników pism Ojców Kościoła napętnia radością oraz podtrzymuje nadzieję, że nie tylko w najbliższej przyszłości dostanie się do ich rąk dalsza część korespondencji św. Bazylego, ale pozyska się również nowych współpracowników i zrealizuje szeroko zakrojony plan wydawniczy, a może nawet rozszerzy się go o nieprzewidziane dotąd materiały.

Tadeusz Leander Pietras OSPPE
Vranov n/Topľou, Słowacja

Ján Zlatoustý Sv., *O kňazstve*, przekład Marek Durlak¹, Prešov 2000, wydawateľstvo PETRA, ss. 64.

W roku 1997 ks. Marián Čížmár opublikował pracę, w której przedstawił poglądy św. Jana Chryzostoma na temat kapłaństwa². W jej recenzji³ zauważono, że była to pierwsza w Słowacji publikacja poświęcona Janowi Chryzostomowi, którego traktat *O kapłaństwie* nie miał jeszcze wtedy swojego narodowego przekładu. Kiedy po trzech latach ukazał się taki przekład, to myliłby się czytelnik, że do rąk dostaje doskonały z krytycznie opracowanym naukowo aparatem tekst tego dzieła. Nie było to jednak zamiarem ani autora przekładu, ani wydawnictwa. W swoim wprowadzeniu autor dał temu wyraz pisząc: „Z dzieła [Jana Złotoustego] *Słowo o kapłaństwie* przekazuję tylko krótki wybór w sześciu częściach”⁴. Wydawnictwo natomiast ze swej strony zwraca dodatko-

¹ Autor przekładu ks. mgr Marek Durlák, urodzony 20 XI 1975 r. w Lewoczy, w latach 1994-1999 studiował na Grekokatolickim Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Preszowskiego. Po ich ukończeniu, w dniu 11 VII 1999 roku przyjął święcenia kapłańskie i pracuje duszpastersko w grekokatolickiej parafii Ihl'any, powiat Kežmarok, por. *Schematizmus Prešovského gréckokatolíckeho biskupstva 2000*, Prešov 2000, s. 24, 75.

² Por. Marián Čížmár, *Svätý Ján Chryzostom a jeho pohľad na kňazstvo*, Prešov 1997, ss. 78.

³ Por. „Vox Patrum” 18(1998) t. 34-35, s. 538-540.

⁴ M. Durlák, *Úvod*, w: Ján Zlatoustý, *O kňazstve*, Prešov 2000, s. 5.

wo uwagę odbiorców, że publikowany tekst ma charakter studyjny⁵. Autorowi chodziło zapewne o podzielenie się z czytelnikami częścią wykonanej pracy, a wydawnictwu o jej udostępnienie „aby ogółowi księży, seminarzystów i wszystkim wiernym służyła tak, aby mieli w wielkiej czci kapłaństwo – dar bezpośrednio przekazany przez Jezusa Chrystusa”⁶. Studyjny charakter publikacji zwolnił autora od powinności respektowania w niej zasad edytorskich, przewidzianych dla naukowego typu wydawania tekstów patrystycznych. Wydawnictwo „Petra” natomiast mogło zachować nienaruszalność struktury planu serii *Bibliotheca Antiqua Christiana*⁷, w której ramach przewidziane jest wydanie wszystkich dzieł św. Jana Złotoustego.

Tadeusz Leander Pietras OSPPE
Vranov n/Topl'ou. Słowacja.

SEDULIUS Caelius, *Opera omnia – Dzieła wszystkie. Tekst łacińsko-polski, przełożył, wstępem i komentarzem opatrzył ks. Henryk Wójtowicz, Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, Lublin 1999, ss. 453.*

Recenzowana książka ks. prof. Henryka Wójtowicza jest pierwszym przekładem na język polski wszystkich dzieł Seduliusza, chrześcijańskiego poety łacińskiego z 1. poł. V wieku.

W przedmowie (s. 5-6) Autor przekładu opisuje niezwykle ciekawe okoliczności, które towarzyszyły pracy nad tekstem. We wstępie (s. 7-58) ks. Wójtowicz wykorzystując najnowszą literaturę przedstawia postać Seduliusza, jego czasy i jego poematy; dzieło swe Seduliusz dedykował prezbiterowi Macedoniuszowi: najpierw na stronach 7-10 mamy wzmiankę o poecie, jego pochodzeniu i czasie powstania utworów; dalej na stronach 10-19 Tłumacz przedstawia treść poematów. Treścią *Paschale Carmen* są „cudowne dzieła Boże” (*mirabilia divina*), „cuda Chrystusa jako Sprawcy zbawienia” (*miracula Christi salutiferi*). *Paschale opus* jest wersją prozaiczną poprzedniego utworu. Dalej mamy mowę o kompozycyjnej technice epickiej Seduliusza i Juwenkusa – poety z 1. poł. IV wieku i autora poematu *Evangeliorum libri IV* w 3184 heksametrach, a także o dwóch hymnach, których autorem jest również Seduliusz.

⁵ por. dz. cyt. s. 4: „Vydane ako učebny text”.

⁶ M. Durlák, *Úvod*, s. 5.

⁷ Seria ta zaczęła się ukazywać w roku 1999. Jej pierwszy tom zawiera w sobie wybrane pisma św. Bazylego Wielkiego: *Zachęta do młodych, aby wykorzystali wartości literatury świeckiej i Listy cz. 1.* = *Bibliotheca Antiqua Christiana. Patrimonium*, t. 1: *Sv. Bazil Vel'ký: Povzbudenie mladým. Listy I (r. 357-374)*, Prešov 1999.